

Kako su proroci navještali strogi sud Božji, tako je i W. upozorivao na katastrofu, koja čeka Europu, što je otpala od Gospodina Boga.

Bilo je i katolika, koji su mislili, da W. precрно gleda. Na svoju veliku tugu doživio je, da se za velike svjetske katastrofe pokazala zgrada moderne civilizacije još trulija, nego je on sudio.

Kako su proroci, napose Jeremija plakali za velike bijede i tješili narod, tako i W.

U golemoj tuzi tješi ga, što se u javnosti mogla iznijeti misao: das unerhörte Unheil sei eine Strafe, eine gerechte Strafe für die Sünden der Zeit.

Nada se, da će izaći iz te strahovite pustoši pomiradeno čovečanstvo.

U najvećoj sniženosti zahvaljujući Bogu, što mu je dao milost, da je izvršio svoju proročku zadaću, mogao je taj veoma čedni čovjek Božji nazvati svoje djelovanje velikom pjesmom, ili još zgodnije velikom jedinstvenom simfonijom.

Tko želi, da bolje upozna crkvene, socijalne i kulturne prilike počevši od Vatikanskog sabora pa do danas, tko želi da vidi borbe, patnje i uspjehe modernog proroka, neka čita ovo krasno djelo.

Recenzent klanja se velikom i svetom mužu, koji se smirio u Gospodinu, čiju je slavu kao lucerna ardens riječju, perom i životom pronosio. Zahvaljuje mu s najdubljim pietetom, što je mogao na temelju njegove savršene Apologije mnogu exhortu kao gimnazijski kateheta sastaviti otkrivajući mladeži ljepotu evandeoskoga zakona.

Dr Franjo Zagoda.

P. Albert Lepidi O. P.: Explication dogmatique su le Culte du Coeur Eucharistique de Jésus. Nouvelle edition par le R. P. Edouard Hugon O. P. Paris VI. P. Tequi Libraire -- Editeur Rue Bonaparte 82.

Ova knjižica raspravlja o euhar. Srcu Isusovu te rješava tri pitanja: 1. Na kojem se dogmatskom temelju ova pobožnost osniva: 2. Kako se razlikuje od srodnih pobožnosti i 3. Što pridonosi tome, da se pobožnost puka jača i razvija. Sva tri pitanja rješava pisac dogmatskom preciznošću i veoma shvatljivim načinom. Kult latrije označuje najvišu čast i iskazuje se samo Bogu. Predmet ovoga štovanja jest božanska osoba, a razlog ili motiv jest Božje dostojanstvo i odlika. Kristu, jer je božanska osoba, nužno pripada ovo najuzvišenije štovanje. No ovim najvišim štovanjem t. zv. kultom latrije, treba da se časti i Kristovo čovještvo, u koliko je hipostatski sjedinjeno s Božjom riječi. Razlog je u tome, što se Božja bit mora ovim najuzvišenijim kultom častiti svagdje, gdje god se ona nalazi. Budući dakle da se ona nalazi i u Kristovu čovještvu, u koliko je sjedinjeno s Božjom Riječi, mora se i ono tim kultom častiti. S istoga se razloga ovim kultom štuje svc, što god je hipostatski sjedinjeno s Božjom Riječi: tijelo, duša, pojedini dijelovi tijela, pojedine moći i pojedini čini duše. Dakako način, kako se ovo najuzvišenije klanjanje iskazuje Kristovu čovještvu i njegovim dijelovima nije isti s načinom, kako se klanjamo Božjoj Riječi. Osoba Kristova štuje se naime prvotno (primario) i po sebi (per se), dok se čo-

vještvo Kristovo štuje drugotno (*secundario*) i po drugome (*per aliud*). Čovještvo i njegovi dijelovi štuju se dakle drugotno (*secundario*), jer se kult latrije ne iskazuje njima nego osobi Riječi, s kojom su sjedinjeni, štuju se po drugome (*per aliud*) jer im se ovaj najuzvišeni kult daje ne poradi vlastitog odličja nego Božjeg, koje je vlastito Riječi. Kad se dakle klanjamo Kristovu tijelu, rukama, nogama, srcu, onda ovi dijelovi nijesu predmet, koji bi sam iscrpio naše štovanje i klanjanje, nego se ovi dijelovi štuju za to, jer se u njima klanjamo i štujemo cijelinu, t. j. Utjelovljenu Riječ. Naše klanjanje dakle prelazi preko ovih dijelova i svršava u Utjelovljenoj Riječi. — Kad se klanjamo Euharističkom Srcu Isusovu, klanjamo se i štujemo tjelesno Srce Isusovo (*cor Jesu carneum*), ali ne odjelito od čovječstva i božanstva Kristova, nego se klanjamo tjelesnom Srcu Utjel. Riječi i s Utjelovljenom Riječi. Štuje se u sebi (*in se*) ali ne poradi sebe nego poradi drugoga, ne prvotno nego drugotno. Ono naime, što prvotno i poradi sebe i po sebi štujemo u tjelesnom Srcu Isusovu, jest Utjelovljena Riječ zbog svojeg Božjeg dostojanstva. Predlaže nam se pak utjelovljena Riječ, da je štujemo u tjelesnom srcu zato, da štujući Srce, simbol ljubavi, spasonosno razmišljamo o ljubavi, kojom je Krist prema nama gorio. Dodaje se »e u h a r i s t i č n o« srce, da nam se predoči i dozove u pamet ona Kristova ljubav, kojom je ganjan ustanovio euharistiju i kao žrtvu i kao hranu duša naših. — Štovanje euharističkog Srca Isusova razlikuje se od štovanja Srca Isusova i od štovanja Euharistije u ovome: Sve tri pobožnosti idu za tim, da se promiče štovanje Kristove ljubavi, ali na razne načine. U pobožnosti Srca Isusova štujemo i klanjamo se Srcu Isusovu, ali štujući to srce, štujemo Kristovu ljubav, u koliko općenito daje nama sva dobročinstva spasenja. Pobožnost euharističkog Srca na poseban način poimence štuje u euharističnom Srcu ljubav Isusa Krista, u koliko želi blagovati s nama i boraviti s nama, dati nam se za hranu i žrtvovati se za nas te tako učvršćivati crkveno jedinstvo. Pobožnost Euharistije štuje u Euharistiji Kristovu ljubav, u koliko je dana čovječanstvu zajedno s tijelom i krvlju. — O svem ovom raspravlja auktor u prvom i drugom dijelu. — U trećem dijelu razlaže auktor, kako je štovanje i razmišljanje o ljubavi Kristovoj veoma podobno, da unapredi i promakne našu pobožnost. — Djelce je veoma poučno i pisano laganim i razumljivim stilom te ga stoga toplo preporučujemo. **Dr. S. B.**

